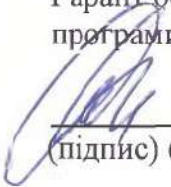

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої
програми

 Н. Є. Філіпенко
(підпис) (ініціали та прізвище)

«30» серпня 2022 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання розвитку міжнародного
повітряного та космічного права

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма: Право

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії права з галузі
знань право)

Силабус введено в дію
з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник:

доцент закладу вищої освіти кафедри права,
кандидат юридичних наук, доцент **А. О. Гордеюк**

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні
кафедри Права гуманітарно-правового факультету

протокол № 1 від 25. 08. 2022 року

Завідувач кафедри доктор юридичних наук, професор **Г.О. Спіцина**

1. Загальна інформація про викладачів

ПІБ: Гордеюк Алла Олександрівна

Посада: доцент

Наукова ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Цивільне право (загальна частина)»;
- «Цивільне право (КР)»;
- «Право інтелектуальної власності»;
- «Міжнародне повітряне та космічне право»;
- «Актуальні питання правового регулювання в аерокосмічній галузі»
- «Міжнародні стандарти убезпечення авіаційної та космічної діяльності»
- «Правове регулювання ринку програмного забезпечення»

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями дослідження в аерокосмічній галузі на національному та міжнародному рівнях;
- особливості правового регулювання безпеки авіаційної та космічної діяльності;
- актуальні проблеми правового регулювання інтелектуальної власності на національному та міжнародному рівнях;
- особливості правової охорони програмного забезпечення в умовах інформатизації суспільства та держави;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва у сфері правової охорони інтелектуальних прав в космічній та повітряній галузях;
- теоретико-правові та організаційно-практичні питання забезпечення та вдосконалення правової регламентації актуальних питань у площині цивільного права.

Профайл викладача: Тел.: (050) -302-51-76

E-mail: a.hordeiuk@khai.edu

[https://orcid.org/0000-0001-;](https://orcid.org/0000-0001-)

<https://education.khai.edu/lecturer/hordeiuk-alla-olexsanrdivna>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 4

Обсяг дисципліни:

Денна: 5,5 кредитів ЄКТС /165 годин, у тому числі аудиторних – 64 год. (лекції 32 год., семінарські / практичні 32 год.), самостійної роботи здобувачів – 101 год.

Заочна: 5,5 кредитів ЄКТС /165 годин, у тому числі аудиторних – 16 год. (лекції 8 год., семінарські / практичні 8 год.), самостійної роботи здобувачів – 149 год.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – іспит

Мова викладання – українська

Пререквізити: Міжнародне право, Транспортне право, Повітряне право, Міжнародне повітряне та космічне право, Актуальні питання правового регулювання в аерокосмічній галузі, Актуальні питання міжнародного повітряного права, Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України

Кореквізити навчальної дисципліни: Доктринальні питання регулювання правовідносин в аерокосмічній галузі, Доктринальні засади правового регулювання організації забезпечення транспортної системи в Україні, Перспективні напрями використання спеціальних знань у протидії загрозам об'єктам транспортної системи в Україні

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Актуальні питання розвитку міжнародного повітряного та космічного права» будується на базовій програмах «Міжнародного права», «Транспортного права», «Міжнародного повітряного та космічного права» і розрахована на подальше дослідження найбільш актуальних теоретико-методологічних засад міжнародного співробітництва в аерокосмічній галузі.

Дисципліна «Актуальні питання розвитку міжнародного повітряного та космічного права» ставить за мету ознайомлення та вивчення аспіратами провідних тенденцій розвитку науки міжнародного повітряного та космічного права, формування наукового підходу щодо поглибленого аналізу сучасного стану інститутів міжнародного повітряного та космічного права, надання отриманим у результаті навчання знанням системності, методологічної єдності, що має сприяти вмінню у науковому розв'язанні існуючих спірних питань та колізій, які є актуальними для дослідження у зазначених галузях сучасними науковцями.

Дана дисципліна має своїм **завданням** акцентування на розгляді новел міжнародного законодавства, які відображають особливості правового регулювання авіаційної та космічної діяльності, в тому числі під час воєнного

стану у зв'язку з військовою агресією РФ проти України; розвиток у аспірантів ціннісного світогляду, орієнтованого на українську дійсність, моральність і переконаність, засновану на загальнолюдських цінностях, високому рівні правової і політичної свідомості; розгляд, вивчення та аналіз особливостей сучасних наукових концепцій та доктрин що пропонують певні шляхи удосконалення правового регулювання аерокосмічній галузі на міжнародному рівні.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у галузі права.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері Права на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

Після закінчення цієї програми аспірант буде здатен:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї (нього, них) міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з галузі права та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики у сфері Права, виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі права та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та безперервний саморозвиток й самовдосконалення під час їх реалізації.

СК07. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики досліджень та загального культурного кругозору, а також дотримання правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та

науково-педагогічній діяльності.

СК08. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем наукового пізнання, застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності в галузі права.

СК09. Здатність до застосування принципів верховенства права, в тому числі, у ситуаціях законодавчої невизначеності та формування концептуального знання щодо форм впливу практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформований у термінах результатів навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з галузі права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій, які відповідають стандартам національного та міжнародного рівнів.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні правові проблеми державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу з використанням здобутків теорії права та інших правових наук, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, тощо), математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані; розв'язання проблем окремої групи правових відносин з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН04. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, у тому числі методи та засоби створення інформаційних технологій та програмного забезпечення, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі права та дотичних міждисциплінарних напрямках з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників (зокрема чинного законодавства, практики його застосування, розробки проєктів нормативно-правових актів із обґрунтуванням власної позиції щодо необхідності їх прийняття), у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти,

які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми права з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН08. Розуміти загальні принципи та методи права, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у науково-педагогічній практиці.

РН09. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації, сучасні освітні методи та технології, методика педагогічної діяльності з права.

РН10. Здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проектів з права.

РН11. Уміти управляти змістом, розкладом, вартістю, якістю, ризиками, людськими ресурсами та комунікаціями науково-технічних проектів з відповідністю вимогам міжнародних стандартів з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі.

РН12. Знати сучасні підходи та засоби моделювання досліджуваних об'єктів та процесів управління, в тому числі в аерокосмічній галузі, вдосконалювати їх, розвивати, оптимізувати та приймати рішення, вміти створювати нові.

РН13. Знати філософсько-світоглядні засади, сучасні тенденції, напрямки і закономірності розвитку вітчизняної та світової науки в умовах глобалізації й уміння їх використовувати в науково-дослідній та професійній діяльності у різних галузях, у тому числі аерокосмічній галузі.

РН14. Демонструвати необхідні знання, розуміння сутності, змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права та застосовувати їх у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПОВІТРЯНІЙ ГАЛУЗІ

Тема 1. Поняття та сутність сучасного міжнародного повітряного права як підгалузі міжнародного публічного права. Основні напрями наукових досліджень у сфері міжнародних повітряних відносин.

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 1 год.:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання до самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 2. Джерела міжнародного повітряного права: проблеми теорії та практики

Для денної форми:

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми:

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 3. Основні принципи міжнародного повітряного права як фундамент забезпечення правопорядку у сфері авіаційної діяльності

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 4. Проблема співвідношення міжнародного повітряного права з національним повітряним правом

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год:

Лекція 1 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 0,5 год:

Лекція 0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за

однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 5. Актуальні питання забезпечення авіаційної діяльності на міжнародному рівні

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 2 год:

Лекція 1 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 0,5 год:

Лекція 0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для СР:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-РН14.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Тема 6. Стан та перспективи розвитку наукових досліджень у галузі космічного права

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

4. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

5. Виконання практичних завдань протягом семестру.

6. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 7. Проблема правосуб'єктності у міжнародному космічному праві

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 1 год.:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02-РН14.

Тема 8. Доктрина демілітаризації космосу та її розвитку в реаліях сучасного світу.

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 1 год:

Лекція 0,5 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,5 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 9. Міжнародно-правовий режим космічної безпеки. Проблема міжнародно-правової протидії астероїдно-кометній небезпеці.

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 3 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження - 0,5 год:

Лекція 0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-ПРН14.

Тема 10. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності та особливості вирішення міжнародних спорів у сфері космічної діяльності.

Для денної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 2 год.:

Лекція 1 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 1 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Для заочної форми навчання:

Обсяг аудиторного навантаження – 0,5 год.:

Лекція 0,25 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 0,25 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК; ЗК02, ЗК03, ЗК04; СК05, СК06, СК07, СК09.

Результати навчання: РН02, РН08, РН09, РН13-РН14.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення групових та

індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі (приклад)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Семінари, виконання практичних завдань (доповіді, тести, есе, презентації)	5	8	0...25
МКР1		1	0...25
Змістовний модуль 2			
Семінари, виконання практичних завдань (доповіді, тести, есе презентації)	5	8	0...25
МКР 2		1	0...25
Всього за семестр			100

*за одне практичне заняття або доповідь на семінарі в межах 1-го, 2-го змістових модулів студент може отримати 5 балів

** якщо сумарна кількість балів у студента за 1-ий та 2-ий змістові модулі буде складати більш ніж 100 балів, то максимально він може отримати не більше 100 балів.

Білет для іспиту складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 30 балів.

Приклад

1. Міжнародн-правове регулювання забезпечення авіаційної діяльності- 30 балів.

2. Правосуб'єктність учасників космічних відносин - 30 балів.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності) – максимальна оцінка 40 балів.

Всього – максимальна оцінка **100** балів.

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень

студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- активна участь у роботі наукового гуртку аспірантів кафедри Права (702) «Сучасні доктрини правової науки» гуманітарно-правового факультету Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання аспірантами обов'язкових та додаткових видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски практичних/семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання розвитку міжнародного космічного та повітряного права», рівень вищої освіти: третій (доктор філософії права з галузі знань право) / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад. А. О. Гордеюк. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "ХАІ", 2022 р. .

2. Гордеюк А. О. Міжнародне право : навч. посіб/ А. О. Гордеюк, С. Ф. Гуцу. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2014. – 52 с.

11. Рекомендована література

Нормативні акти:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (із змін і допов.).
2. Про космічну діяльність : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 1. Ст. 2 (із змін. і допов.).
3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536 (із змін. і допов.).

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. (Економічна частина). – URL: https://zacon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
5. Актуальні проблеми міжнародного та національного космічного права: постанова президії Національної Академії наук України від 27.06.2007 № 189. – URL :<https://zacon.rada.gov.ua>.
6. Декларація правових принципів діяльності держав з дослідження та використання космічного простору: прийнята Генеральною Асамблеєю ООН від 13 грудня 1963 р. – URL: https://zacon.rada.gov.ua/laws/show/995_a31#Text.
7. Договору про принципи діяльності держав з дослідження і використання космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, від 27 січня 1967 р. – URL: <https://unoosa.org/oosa/en/ourwork/spacelaw/treaties/intuouterspacetreaty.htm>
8. Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів та повернення об'єктів, відправлених в космічний простір, від 22 квітня 1968 р. – URL: <https://unoosa.org/oosa/ourwork/spacelaw/treaties/rescueagreement.html>.
9. Конвенція про реєстрацію об'єктів, що запускаються у космічний простір від 15.09.1976 р. – URL: https://www.fac.gov/about/office_org.gi_objects_Launched.pdf.
10. Міжрамкова угода про співпрацю на Міжнародній космічній станції від 29.01.1998 р. - URL :<https://www.stete.gov/wp-content/uploads/2019/02/12927-Vultilateral-Space-Space-Station1.29.1998.pdf>.
11. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, заподіяну космічними об'єктами від 25.03.1972 р. – URL: https://www.faa.gov/abaut/officeorg/headouartes_offices/ast/media/Conv_inter_national_liab_damase.pdf.
12. Міжнародне співробітництво у використанні космічного простору в мирних цілях: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 20 грудня 1961 р. № 1721 (XVI). – URL: <https://www.books.google.com.ua/books?isbn=5041136548>
13. Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 січня 2021 р. № 15. – URL: <https://zacon.rada.gov.ua/laws/show/25-2021-p#Text>.
14. Про внесення змін до деяких законів щодо державного регулювання космічної діяльності: Закон України від 29.10.2019. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 46. Ст. 300.
15. Актуальні проблеми міжнародного та національного космічного права: постанова президії Національної Академії наук України від 27.06.2007 № 189. – URL :<https://zacon.rada.gov.ua>
16. Декларація правових принципів діяльності держав з дослідження та використання космічного простору: прийнята Генеральною Асамблеєю ООН від 13 грудня 1963 р. – URL: https://zacon.rada.gov.ua/laws/show/995_a31#Text.

17. Договору про принципи діяльності держав з дослідження і використання космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, від 27 січня 1967р. – URL : <https://unoosa.org/oosa/en/ourwork/spacelaw/treaties/intuooouterspacetreaty.htm>
18. Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів та повернення об'єктів, відправлених в космічний простір, від 22 квітня 1968 р. – URL : <https://unoosa.org/oosa/ourwork/spacelaw/treaties/rescueagreement.html>.
19. [Угода про діяльність держав на Місяці та інших небесних тілах від 18.12.1979 р.](https://zakon.rada.gov.ua/995_482#Text) URL/[https://zakon.rada.gov.ua.995_482#Text](https://zakon.rada.gov.ua/995_482#Text)
20. Угода між Україною та Королівством Нідерландів про міжнародне правове співробітництво щодо злочинів, пов'язаних зі збиттям літака рейсу MH17 Малазійських авіаліній від 17.07.2014 р./ Угоду ратифіковано із заявами Законом № 2506-VIII dsl 17/-07/2018. – [URL: https://zakn.rada.gov.ua/laws/show/528002-17#Text](https://zakn.rada.gov.ua/laws/show/528002-17#Text)
21. Конвенція про створення Європейського космічного агентства від 30.05.1975 р. – URL :<https://zakon.rada.gov.ua>
22. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, направленими проти безпеки цивільної авіації від 23.09.1971 р. (Монреальська конвенція). – URL :<http://zakon.rada.gov.ua>
23. Конвенція про уніфікацію деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень (Варшавська конвенція 1929 р.). – URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
24. Конвенція про шкоду, заподіяну іноземними повітряними суднами третім особам на поверхні від 07.10.1952 р. (Римська конвенція). – URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
25. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна від 14.09.1963 р. (Токійська конвенція) . – URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
26. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден від 16.12.1970 р. (Гаазька конвенція). – URL :<https://zakon.rada.gov.ua>.
27. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства у міжнародних аеропортах цивільної авіації 23.09.1988 (Монреальський протокол) . – URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MU88310?ed=1988_02_24
28. Конвенція про міжнародно цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р (Чиказька конвенція). – URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1995_038

Навчальна та наукова література:

29. Мищик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право : підручник. Харків: Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 444 с.
30. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
31. Корнєєв Ю. В. Транспортне право України: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літ-ри, 2020. 168 с.
32. Заїка Ю. О. Транспортне право України. К. : КНЕ, 2014. 184 с.

33. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник/ під. Ред. В. В. Мицика. Харків: Право. Т. 2. Основні галузі. 2018. 624 с.
34. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018. 744 с.
35. Горник В. Г. Сімак С. В. Комерціалізація космічних технологій – перспективний напрям конкурентоспроможності України. Економіка та управління національним господарством. Том 31 (70). № 2. 2020. С. 69-74.
36. Сопілко І. М. Повітряне і космічне право; дискусійні питання. Юридичний вісник. Серія «Повітряне і космічне право». 2015. № 4. С. 161-171.
37. Псюк М. О. Пріоритети державної політики в напрямі розвитку міжнародної кооперації в аерокосмічній галузі. Економіка управління та адміністрування. № 2 (92). 2020. С. 101-106 DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2020-2\(92\)-101-106/](https://doi.org/10.26642/jen-2020-2(92)-101-106/)
38. Космічне право України. Збірник національних і міжнародних правових актів. Відп. ред. Е. І. Кузнецов, Н. Р. Малишева. Київ : Атіка, 2012. 464 с.
39. Андрушко І. П. Космічне право України: Проблеми становлення та розвитку. Київ: ТОВ «Вид-во «Юридична думка», 2006. 364 с.
40. Цимбалюк В. С. Поняття, предмет, структура повітряного права України. Ін-т повітряного і космічного права. С. 9-15. URL. <http://conference.nau.edu.ua/ndex/php/UV/article/vieqw/8988>
41. Шереметьєва Є. Т., Шереметьєва О. Ю. Стан наукового дослідження, змісту поняття та предмета повітряного права України. Ін-т космічного і повітряного права. Юридичний вісник. Повітряне і космічне право: наук. пр. Нац. авіац. ун-ту. Т. 3. № 4. 2007. С. 17-21
42. Повітряне право України: навч. посіб./ за заг. Ред. В. В. Костицького. Дрогобич: Коло, 2011. 552 с.
43. Попов В. М. Богатов О. І. Міжнародне космічне право і мілітаризація космосу. Право і суспільство. 2020. № 3. С. 231-239.
44. Беглий О. В. Космічне право: навч.-метод. посіб. Київ, 2009. 102 с.
45. Космічне право України: Збірник національних і міжнародних правових актів / Упоряд.: І. П. Андрушко, О. В. Беглий, . 3-тє вид. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 352 с.
46. Горник В.Г. Сімак С.В. Комерціалізація космічних технологій – перспективний напрям конкурентоспроможності України. Економіка та управління національним господарством. Том 31 (70). № 2. 2020. С. 69-74.
47. Григоров О. М. Міжнародно-правові засади регулювання відносин у сфері цивільної авіації: становлення та розвиток: монографія. Київ, 2020. 440 с.
48. Сопілко І.М. Повітряне і космічне право; дискусійні питання. Юридичний вісник. Серія «Повітряне і космічне право». 2015. № 4. С. 161-171.
49. Alla Hordeiuik., Andrii Ostropilets, Igor Bohdaniuk Current Issues Of Legal Regulation Of Intellectual Property In Space Field. International Scientific and Technical Conference “Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering-2021”, Synergetic Engineering. Kharkov, Ukraine, October 28-29, 2021. p.795-813

50. Гордеюк А. О. Глушенко В. І. Суб'єкти міжнародного космічного права: спірні питання щодо їх правового статусу та вплив на розвиток космічної галузі. Права людини в Україні: Минуле, сьогодення, майбутнє»: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. 10 грудня 2021 р. С. 14-17.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>
 2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
 3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>
 4. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
 5. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
 6. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
 7. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.http>.
 8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
 9. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
 10. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
 11. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>
 12. Офіційний портал «Превентивна освіта». Онлайн-модуль «Освіта на основі життєвих навичок». URL: <http://autta.org.ua/>.
 13. Офіційний Організації Об'єднаних Націй – <http://www.un.org/>
 14. Офіційний сайт Європейського Союзу – <http://europa.ua/>
 15. Міжнародний інститут космічного права – <https://iislweb.org/>.
 16. <http://www.avtoreferat.ukrlib.org>. – веб-сторінка каталог авторефератів дисертацій
 17. Міжнародна організація цивільної авіації. – <https://www.icao.int>
 18. Міжнародна астронавтична федерація. – <https://www.iafastro.org/>
 19. Міжнародна академія астронавтики. – <https://iaaweb.org/>
 20. Комітет з дослідження космічного простору. – <https://cosparhg.cnes.fr/>.
-